

VII. — NAAMLIJST VAN NEDERLANDSCHE COLLEMBOLA II.
DOOR A. M. BUITENDIJK.

Sinds het verschijnen van de Naamlijst van Nederlandsche Collembola (Zool. Meded., deel 13, afl. 1—2) werden een viertal voor ons land nieuwe springstaarten gevonden. Van deze soorten volgt hier een korte beschrijving.

Orchesella quinquefasciata Bourl.

Bij de als *Orchesella villosa* Geoffr. gedetermineerde springstaarten bleken exemplaren van deze soort te zijn. Deze determinatie werd gecontroleerd door Dr. C. Börner, dien ik hier, ook voor zijn verdere medewerking, nogmaals hartelijk dankzeg.

Lichtgeel, met een vijftal donkere strepen, n. l. : één aan de zijkanten, één in de mediaan en één daartusschen. Deze strepen kunnen op sommige segmenten in vlekken uiteengevallen zijn. Bij onze inlandsche f. *principalis* convergeeren de strepen op het tweede en derde abdominale segment en vereenigen zich op het vierde abdominale segment tot een eigenaardige teekening.

Het tweede, derde en vierde lid van de antennen zijn donker, soms ook het vijfde en het zesde.

Noordwijkerhout, 9 Aug. 1927; 3 ex.

Ugchelen, 23 Aug. 1929; 3 ex. en Beekbergen, 22—24 Aug. 1929; 12 ex.

Orchesella villosa Geoffr. blijft uit Nederland bekend:

Wageningen, 11 Juli 1929; 8 ex., leg. Mej. A. Gijzen.

Sminthurides aquaticus (Bourl.).

De antennen van het wijfje zijn lang en dun, die van het mannetje zijn tot grijporganen vervormd. Aan de tibien van het derde paar pooten vinden we het tibiale orgaan, bestaande uit een langen borstel en 2 wratjes. De klauwtjes zijn aan het eerste en tweede paar pooten slank, met een duidelijk tandje aan de binnenzijde voor het midden; aan het derde paar pooten is het klauwtje breder, ongeveer $\frac{3}{4}$ van de andere, zonder tandje. De subapicale borstel van het empodiale aanhangsel is aan het eerste en tweede paar pooten slank, ongeveer even lang of twee maal zoo lang als de basale lamellen, die smal zijn.

Aan het derde paar pooten is de subapicale borstel meestal iets gebogen, langer dan het klauwtje en de basale lamellen; deze laatste zijn breed, zonder tandje.

De furca is lang; de mucro heeft 3 lamellen. De lamel aan de binnenzijde is breed, met straalvormige ribben; deze ook op de lamel aan de buitenzijde, maar hier zwakker ontwikkeld. De ventrale lamel is smal. Lengte van het mannetje 0,5 mm en van het wijfje 1 mm.

De in ons land gevonden f. *principalis* is geel of bruinachtig geel met violette antennen. De monddeelen, een vlek op den kop en de uiteinden der pooten zijn donkerder van kleur.

Omgeving van Dwingelo, 25—27 Aug. 1923, 4 ex.; leg. H. C. Blöte.

Dr. J. Th. Oudemans geeft van deze soort in zijn proefschrift op:

Nabij Amsterdam, bijna een vol jaar in leven gehouden.

Sminthurinus igniceps (Reut.) var. *trinotata* Axels.

(= *Sminthurinus fenestratus* Börn.).

Thorax en abdomen, behalve de onderste helft van het vijfde en zesde abdominale segment, zwart. Kop grootendeels, furca en pooten, met uitzondering van de coxae, geel of geelachtig wit. Op het abdomen twee ronde, geelachtige (bij onzen vorm witte) vlekken. Mediaan over den rug loopt een min of meer duidelijke lichte band.

Dr. C. Börner determineerde eenige exemplaren als *Sm. fenestratus* Börn.; Prof. Linnaniemi stelde vast, dat deze soort synoniem is met *Sm. igniceps* (Reut.) var. *trinotata* Axels. en niet met *Sm. aureus* (Lubb.) var. *bimaculata* (Axels.). Misschien is *trinotata* een aparte soort.

Wageningen, in een kas, Mei—Juni 1931, 27 ex.; leg. Dr. H. J. de Fluiter.

Deuterosminthurus insignis (Reut.).

De borstel van het empodiale aanhangsel van het eerste paar pooten is langer dan het klauwtje en aan den top sterk naar binnen gekromd. Aan de andere pooten is deze borstel korter. De lamellen van de empodiale aanhangsels zijn bij het eerste paar pooten smal, bij het tweede en derde paar één breede en twee smalle lamellen. De beharing van de dentes is grof. Aan den binnenkant van de dorsale zijde zijn de borstels lang en krachtig, bijna even lang als de mucro.

Kleur: geel met alleen een donkere oogvlek. Lengte: 1,7 mm.

In moerassen en op het water.

Wijster, D. F. 7, 30 Aug.—1 Sept. 1932, 4 ex.; leg. Leidsche Biologen.

Deuterosminthurus novemlineatus (Tullb.).

De bouw van de empodiale aanhangsels is precies als bij de vorige soort. De borstels van de dentes kunnen hier zelfs langer zijn dan de mucro.

De in ons land gevonden f. *principalis* is geel met op het abdomen 9 lange of korte lengtestrepen, waarvan er 2 bruin en 7 zwart zijn. Op den kop 5 van zulke strepen, waarbij 3 bruine en 2 zwarte. De antennen zijn aan den top violet. Lengte tot 1,5 mm. Levenswijze als bij de vorige soort; ook wel op vochtige weiden.

Wijster, D. F. 7, 30 Aug.—1 Sept. 1932, 1 ex.; leg. Leidsche Biologen.

Dwingelo, Davidsplas, 1 Sept. 1932, 1 ex.; leg. Leidsche Biologen.